

MÄÄRUSED

KOMISJONI DELEGEERITUD MÄÄRUS (EL) 2019/826,

4. märts 2019,

**millega muudetakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2012/27/EL VIII lisa ja IX lisa seoses
tõhusa kütte ja jahutuse potentsiaali põhjaliku hindamise sisuga**

EUROOPA KOMISJON,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut,

võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 25. oktoober 2012. aasta direktiivi 2012/27/EL energiatõhususe kohta ⁽¹⁾ ja eriti selle artiklit 22,

ning arvestades järgmist:

- (1) Direktiivis 2012/27/EL kehtestatakse liikmesriikidele tõhusa kütte ja jahutuse potentsiaali põhjaliku hindamise raamistik ja sisu.
- (2) Direktiivi 2012/27/EL artikliga 22 ja artikli 23 lõikega 2 antakse komisjonile õigus võtta vastu delegeeritud õigusakte VIII ja IX lisa nõuete kohandamiseks.
- (3) Komisjon analüüsis esimese perioodi põhjalikke hinnanguid. Uute andmete kogumine, uute võimaluste leidmine ja parimate tavade vahetamine kütte ja jahutuse energiatõhususe valdkonnas kinnitas põhjalike hindamiste kasulikkust ning kinnitas, et komisjon peab nõudma liikmesriikidelt teise perioodi põhjalike hindamiste ajakohastamist ja komisjonile teatamist.
- (4) Hindamised varieerusid meetodika ja sisu poolest, mis näitas, et parandamist vajavad valdkonnad on selgemad nõuded, tehnoloogiline neutraalsus ja parem seos poliitikaga. Põhjalike hindamiste sisu käsitlevaid nõudeid tuleb ajakohastada enne teist perioodi, et kogutud teave oleks liikmesriikidele ja komisjonile kasulik, esitatav teave lihtsam ning seonduks paremini teiste energialiidu õigusaktidega, nimelt Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EL) 2018/1999, ⁽²⁾ milles käsitletakse energialiidu ja kliimameetmete juhtimist ning järgmiste direktiividega: Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv (EL) 2018/844, ⁽³⁾ millega muudetakse direktiivi 2010/31/EL hoonete energiatõhususe kohta ja direktiivi 2012/27/EL energiatõhususe kohta, Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv (EL) 2018/2002, ⁽⁴⁾ millega muudetakse direktiivi 2012/27/EL energiatõhususe kohta ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv (EL) 2018/2001 ⁽⁵⁾ taastuvatest energiaallikatest toodetud energia kasutamise edendamise kohta.
- (5) Kavandatavate kütte ja jahutuse tarnepunktide ning kaugküttejaamade kindlaks tegemisel on liikmesriikide jaoks sobivaks vahendiks loataotlustel olevad andmed.
- (6) Liikmesriikide ja sidusrühmadega konsulteeriti põhjaliku hindamise menetluse ja ajakohastatud VIII lisa töödokumendi kavandi üle ühisel konsultatsioonikoosolekul 25. oktoobril 2018.

⁽¹⁾ ETL L 315, 14.11.2012, lk 1.

⁽²⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 11. detsembri 2018. aasta määrus (EL) 2018/1999, milles käsitletakse energialiidu ja kliimameetmete juhtimist ning millega muudetakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusi (EÜ) nr 663/2009 ja (EÜ) nr 715/2009, Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiive 94/22/EÜ, 98/70/EÜ, 2009/31/EÜ, 2009/73/EÜ, 2010/31/EL, 2012/27/EL ja 2013/30/EL ning nõukogu direktiive 2009/119/EÜ ja (EL) 2015/652 ning tunnistatakse kehtetuks Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) nr 525/2013 (ELT L 328, 21.12.2018, lk 1).

⁽³⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 30. mai 2018. aasta direktiiv (EL) 2018/844, millega muudetakse direktiivi 2010/31/EL hoonete energiatõhususe kohta ja direktiivi 2012/27/EL energiatõhususe kohta (ELT L 156, 19.6.2018, lk 75).

⁽⁴⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 11. detsembri 2018. aasta direktiiv (EL) 2018/2002, millega muudetakse direktiivi 2012/27/EL, milles käsitletakse energiatõhusust (ELT L 328, 21.12.2018, lk 210).

⁽⁵⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 11. detsembri 2018. aasta direktiiv (EL) 2018/2001 taastuvatest energiaallikatest toodetud energia kasutamise edendamise kohta (ELT L 328, 21.12.2018, lk 82).

- (7) Käesoleva määrusega ette nähtud meetmeid arutasid liikmesriikide eksperdid kooskõlas direktiivi (EL) 2018/2002 artikliga 22.
- (8) direktiivi 2012/27/EL VIII lisa ja IX lisa 1. osa tuleks seega kohandada,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA MÄÄRUSE:

Artikkel 1

Tõhusa kütte ja jahutuse potentsiaal

1. Direktiivi 2012/27/EL VIII lisa asendatakse käesoleva määruse I lisa tekstiga.
2. Direktiivi 2012/27/EL IX lisa muudetakse vastavalt käesoleva määruse II lisale.

Artikkel 2

Jõustumine ja kohaldamine

Käesolev määrus jõustub kahekümnendal päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.

Käesolev määrus on tervikuna siduv ja vahetult kohaldatav kõikides liikmesriikides.

Brüssel, 4. märts 2019

Komisjoni nimel
president
Jean-Claude JUNCKER

I LISA

VIII lisa muudatused

Direktiivi 2012/27/EL VIII lisa asendatakse järgmiselt:

„VIII LISA

Kütte ja jahutuse tõhususe võimalused

Artikli 14 lõikes 1 osutatud riikliku kütte- ja jahutuspotentsiaali põhjalik hindamine hõlmab järgmisi punkte ja põhineb neil.

I osa

KÜTTE JA JAHUTUSE ÜLEVAADE

1. Kütte- ja jahutusnõudlus hinnatud kasuliku energia ⁽¹⁾ järgi ning kvantifitseeritud energia lõpptarbimine GWh aastas ⁽²⁾ sektorite kaupa:
 - a) kodutarbijad;
 - b) teenuste sektor;
 - c) tööstus;
 - d) muu sektor, mis üksi tarbib üle 5 % kogu riigi kasulikust kütte- ja jahutusnõudlusest.
2. Kütte ja jahutuse jooksva tarnimise näit või punkti 2 alapunkti a alapunkti i korral selle näit või hinnang:
 - a) tehnoloogiate kaupa, GWh aastas, ⁽³⁾ punktis 1 nimetatud sektorites, kui see on võimalik, eristades fossiilsetest ja taastuvatest energiaallikatest saadud energiat:
 - i) toodetakse koha peal kodumajapidamistes ja teenustesektoris järgmiste seadmetega:
 - üksnes kuumaveekatlad;
 - tõhus soojus- ja elektrienergia koostootmine;
 - soojuspumbad;
 - muud kohapealsed tehnoloogiad ja allikad;
 - ii) toodetakse koha peal mujal kui teenustesektoris ja kodumajapidamistes järgmiste seadmetega:
 - üksnes kuumaveekatlad;
 - tõhus soojus- ja elektrienergia koostootmine;
 - soojuspumbad;
 - muud kohapealsed tehnoloogiad ja allikad;
 - iii) toodetakse mujal järgmiste seadmetega:
 - tõhus soojus- ja elektrienergia koostootmine;
 - heitsoojus;
 - muud kui kohapealsed tehnoloogiad ja allikad;
 - b) jaamad, mis toodavad heitsoojus- või heitjahutusenergiat ning nende potentsiaalne kütte- või jahutustarne GWh aastas:
 - i) soojuselektrijaamad summaarse nimisisendsoojusvõimsusega üle 50 MW, mis suudavad tarnida heitsoojust või mida saab teisendada heitsoojuse tarnimiseks;

⁽¹⁾ Lõppkasutajate kütte- ja jahutusnõudluse rahuldamiseks vajalik soojusenergia kogus.

⁽²⁾ Kasutada tuleks kõige uuemaid andmeid.

⁽³⁾ Kasutada tuleks kõige uuemaid andmeid.

- ii) soojus- ja elektrienergiat koos tootvad käitised summaarse nimisisendsoojusvõimsusega üle 20 MW, mis kasutavad I lisa II osas osutatud tehnoloogiat;
 - iii) jäätmepõletusjaamad;
 - iv) taastuvenergia jaamad summaarse soojusvõimsusega üle 20MW, mis on muud kui punkti 2 alapunkti b alapunktides i ja ii määratletud jaamad, mis toodavad soojust või jahutust, kasutades taastuvatest energiaallikatest toodetud energiat;
 - v) tööstuslikud seadmed summaarse soojusvõimsusega üle 20MW, mis suudavad anda heitsoojust;
- c) taastuvatest energiaallikatest ning heitsoojusest või heitjahutusest toodetud energia väidetav osakaal kaugkütte ja -jahutussektori ⁽⁴⁾ lõplikus energiatarbimises viimase 5 aasta jooksul kooskõlas direktiiviga (EL) 2018/2001.
3. Kogu riigi territooriumi kaart, millel on tundliku äriteabe puutumatus hoides märgitud:
- a) analüüsi punkti 1 abil leitud kütte- ja jahutusvajadusega piirkonnad, kasutades ühtseid kriteeriume, et keskenduda energiatihedatele aladele omavalitsustes ja linnastutes;
 - b) punkti 2 alapunktis b kindlaks tehtud kütte ja jahutuse tarnepunktid ning kaugküttejaamad;
 - c) punkti 2 alapunktis b kirjeldatud kavandatud kütte ja jahutuse tarnepunktid ning kaugküttejaamad.
4. Kütte ja jahutuse nõudluse suundumuste prognoos, mille abil säilitada järgmise 30 aasta perspektiivi gigavatt-tundides, võttes arvesse eelkõige järgmise 10 aasta prognoosi, hoonete ja eri tööstussektorite osas toimuda võivad muutusi ning nõudluse juhtimisega seotud meetmete ja strateegiate mõju, nt direktiivi (EL) 2018/844 kohaste pikaajsete hoonete renoveerimise strateegiate mõju.

II osa

EESMÄRGID, STRATEEGIAD JA POLIITKAMEETMED

5. Liikmesriikide kavandatud panused oma riiklike eesmärkide, sihtide jaoks ning panused energialiidu viie mõõtme jaoks, mis on sätestatud määruse (EL) 2018/1999 artikli 3 lõike 2 punktis b ning mida saavutatakse tõhusa kütte ja jahutuse kaudu, mis on eelkõige seotud kõnealuse määruse artikli 4 punkti b alapunktidega 1–4 ning artikli 15 lõike 4 punktiga b, täpsustades milline neist elementidest on lisaelement võrreldes lõimitud riikliku energia- ja kliimakavaga.
6. Üldine ülevaade kehtivatest poliitikasuundadest ja meetmetest, mida on kirjeldatud kõige viimases aruandes, mis esitati vastavalt määruse (EL) 2018/1999 artiklitele 3, 20 ja 21 ning artikli 27 punktile a.

III osa

KÜTTE JA JAHUTUSE TÕHUSUSE MAJANDUSLIKU POTENTSIAALI ANALÜÜS

7. Kogu riigi territooriumil tuleb teha mitmesuguste kütte ja jahutuse tehnoloogiate majandusliku potentsiaali analüüs, ⁽⁵⁾ kasutades artikli 14 lõikes 3 osutatud kulude-tulude analüüsi, ning tuleb teha kindlaks tõhusamad ja taastuvenergiaal põhinevad alternatiivsed tehnoloogiad ning võimaluse korral eristada sealjuures fossiilsetest ja taastuvatest allikatest saadud energiat.

Käsitleda tuleks järgmisi tehnoloogiaid:

- a) tööstusheitsoojus ja -jahutus;
- b) jäätmepõletus;
- c) suure tõhususega koostootmine;
- d) taastuvad energiaallikad (nt geotermiline, päikese- ja biomassist saadav energia), mis on muud kui need, mida kasutatakse suure tõhususega koostootmises;
- e) soojuspumbad;
- f) olemasolevate kaugvõrkude soojus- ja jahutuskadude vähendamine.

⁽⁴⁾ Pärast seda, kui direktiivi (EL) 2018/2001 artikli 35 kohaselt on kehtestatud jahutuseks ja kaugjahutuseks kasutatud taastuvenergia koguse arvutamise meetoodika, määratakse taastuvenergiaal põhinev jahutus kindlaks kooskõlas kõnealuse direktiiviga. Kuni selle ajani tehakse seda asjakohase riikliku meetoodika kohaselt.

⁽⁵⁾ Majandusliku potentsiaali analüüsis tuleks esitada energiahulk (GW-tundides), mida on aastas võimalik toota iga analüüsitud tehnoloogiaga. Arvesse tuleks ka võtta energiasüsteemist tulenevaid piiranguid ja vastastikuseid seoseid. Analüüsis võib kasutada mudeleid, mis põhinevad eeldustel, mis kujutavad tavapärase tehnoloogiate või süsteemide toimimist.

8. Majandusliku potentsiaali analüüs peab hõlmama järgmisi etappe ja kaalutlusi:

a) kaalutlused

- i) artikli 14 lõike 3 eesmärgil tehtud analüüs peab sisaldama majandusanalüüsi, milles võetakse arvesse sotsiaal-majanduslikke ja keskkonnategureid, ⁽⁶⁾ ning finantsanalüüsi, mis on tehtud projektide hindamiseks investori seisukohast. Nii majandus- kui ka finantsanalüüsis tuleb hindamise kriteeriumina kasutada nüüdispuhasväärtust;
- ii) lähtestsenaarium peaks toimima võrdluspunktina ja selles tuleks arvesse võtta käesoleva põhjaliku hindamise koostamise ajal kehtivaid poliitikasuundi ⁽⁷⁾ ning see tuleks siduda käesoleva lisa I osa ja II osa punkti 6 kohaselt kogutud andmetega;
- iii) lähtestsenaariumi alternatiivsete stsenaariumide puhul võetakse arvesse määruses (EL) 2018/1999 esitatud energiatõhususe ja taastuvenergia eesmärke. Iga stsenaariumi puhul esitatakse lähtestsenaariumiga võrreldes järgmised andmed:

- vaadeldud tehnoloogiate majanduslik potentsiaal, kasutades kriteeriumina nüüdispuhasväärtust;
- kasvuhoonegaaside heitkoguste vähendamine;
- primaarenergia sääst GWh aastas;
- taastuvenergiaallikatele avalduv mõju riigi energiaallikate jaotuses.

Stsenaariumid, mis ei ole teostatavad tehnilistel või majanduslikel põhjustel või riiklike õigusaktide tõttu, võib välja jätta kulude-tulude analüüsi varases etapis, kui see on hoolikate, otseste ja hästi dokumenteeritud kaalutluste alusel põhjendatud.

Hindamise ja otsuste tegemisel tuleks arvesse võtta analüüsitud stsenaariumide kohaseid energiatarnimise suuremast paindlikkusest ning elektrivõrgu optimaalsemast toimimisest tulenevaid kulusid ja energiasäästu, sealhulgas vähendatud infrastruktuuri investeringutest tulenevat kulude kokkuhoidu ja säästu;

b) kulud ja tulud

Punkti 8 alapunktis a osutatud kulud ja tulud peavad sisaldama vähemalt järgmisi kulusid ja tulusid:

i) tulud:

- toodangu tarbijaväärtus (küte, jahutus ja elekter);
- võimaluse korral välistulu, näiteks keskkonna, kasvuhoonegaaside heite, tervise ja ohutusega seotud tulud;
- võimaluse korral mõju tööturule, energiajulgeolekule ja konkurentsivõimele;

ii) kulud:

- tehaste ja seadmete kapitalikulud;
- seotud energiavõrkude kapitalikulud;
- muutuvad ja püsivad tegevuskulud;
- energiakulud;
- võimaluse korral keskkonna, tervise ja ohutusega seotud kulud;
- võimaluse korral tööturu kulud, energiajulgeolek, konkurentsivõime;

c) lähtestsenaariumi suhtes asjakohased stsenaariumid

Kaalutakse kõiki lähtestsenaariumi suhtes asjakohaseid stsenaariume, sealhulgas tõhusa kütte ja jahutuse osa.

- i) kulude-tulude analüüs võib hõlmata kas ühe projekti hinnangut või projektide rühma hinnangut laiemal kohaliku, piirkondliku või riikliku hindamise puhul, et määrata planeerimise eesmärgil kindlaks kõige kulutõhusam ja kasulikum kütte- või jahutuslahendus antud geograafilise piirkonna lähtestsenaariumi puhul;

⁽⁶⁾ Sealhulgas direktiivi 2018/2001 artikli 15 lõikes 7 osutatud hindamine.

⁽⁷⁾ Viimane kuupäev poliitikasuundumuste arvessevõtmiseks lähtestsenaariumi jaoks on selle aasta lõpp, mis eelneb aastale, mille lõpuks tuleb esitada põhjalik hindamine. See tähendab, et neid poliitikasuundi, mis sätestati aasta jooksul enne põhjaliku hindamise esitamise tähtaega, ei ole vaja arvesse võtta.

- ii) liikmesriigid määravad pädevad asutused, kes vastutavad artikli 14 kohaste kulude-tulude analüüside tegemise eest. Nad edastavad kooskõlas käesoleva lisaga üksikasjaliku metoodika ja prognoosid ning määravad kindlaks majandusanalüüsi koostamise korra ja avaldavad selle;
- d) piirid ja integreeritud lähenemisviis
 - i) geograafiline piir peab hõlmama sobivat täpselt määratletud geograafilist piirkonda;
 - ii) kulude-tulude analüüsis tuleb arvesse võtta kõiki asjakohaseid süsteemi ja geograafilise piirkonna piires olemas olevaid tsentraliseeritud või detsentraliseeritud tarneallikaid, sealhulgas käesoleva lisa III osa punktis 7 käsitletud tehnoloogiaid ning kütte ja jahutuse nõudluse suundi ja omadusi;
- e) eeldused
 - i) liikmesriigid esitavad kulude-tulude analüüside tegemiseks peamiste sisend- ja väljundtegurite hinna ja diskontomäära prognoosid;
 - ii) majandusanalüüsis kasutatav diskontomäär nüüdispuhasväärtuse arvutamiseks valitakse Euroopa või riiklike suuniste kohaselt;
 - iii) liikmesriigid kasutavad riiklikke, Euroopa tasandi või rahvusvahelisi energiahinna muutumise prognoose, kui need on riigi ja/või piirkonna/asukoha puhul asjakohased;
 - iv) majandusanalüüsis kasutatavad hinnad peaksid kajastama sotsiaal-majanduslikke kulusid ja tulusid. Välised kulud, nt nagu mõju keskkonnale ja tervisele, tuleks võimalikul määral hõlmata, st kui turuhind on olemas või kui see on juba arvesse võetud Euroopa tasandi või riigi õigusaktides;
- f) tundlikkusanalüüs
 - i) projekti või projektide rühma kulude ja tulude hindamine peab hõlmama tundlikkusanalüüsi ning see peab põhinema muutuvteguritel, mis arvutuste tulemust olulisel määral mõjutavad, nt nagu erinevatel energiahinnad, nõudluse tasemed, diskontomäärad jm.

IV osa

VÕIMALIKUD UUED STRATEEGIAD J APOLIITIKAMEETMED

9. Ülevaade uutest seadusandlikest ja muudest kui seadusandlikest meetmetest ⁽⁸⁾ punktides 7 ja 8 kindlaks tehtud majanduspotentsiaali realiseerimiseks, millega seoses on kavandatud järgmine:
- a) kasvuhoonegaaside heite vähendamine;
 - b) primaarenergia sääst GWh aastas;
 - c) mõju tõhusa koostootmise osakaalule;
 - d) mõju taastuvate energiaallikate osakaalule riigi energiaallikate jaotuses;
 - e) seosed riikliku finantskavaga ning avaliku sektori eelarve ja turuosaliste kulude säästuga;
 - f) vajaduse korral riiklike toetusmeetmete hinnang, millele on lisatud aastaelarve ja antav võimalik abi.“

⁽⁸⁾ Ülevaade peab hõlmama finantsmeetmeid ja -programme, mida saab põhjalike hindamise perioodi jooksul vastu võtta, ning see ei mõjuta riigiabi hindamise jaoks eraldi teatise andmist riiklike toetuskavade kohta.

II LISA

Direktiivi 2012/27/EL IX lisa muutmise

Direktiivi 2012/27/EL IX lisa 1. osa jäetakse välja.
